

Teaching Guide				
Identifying Data				2022/23
Subject (*)	Lingua Galega 1		Code	613G02002
Study programme	Grao en Galego e Portugués: Estudos Lingüísticos e Literarios			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Graduate	1st four-month period	First	Basic training	6
Language	Galician			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	Letras			
Coordinador	Lourenzo Modia, Cilla	E-mail	cilla.lourenzo.modia@udc.es	
Lecturers	Fonseca Martínez, Daniel Lourenzo Modia, Cilla	E-mail	daniel.fonsecam@udc.es cilla.lourenzo.modia@udc.es	
Web				
General description	<p>Esta materia céntrase no estudo descriptivo e instrumental da lingua galega, así como na elaboración e análise de textos orais e escritos de diferentes ámbitos e de calquera época.</p> <p>Alén diso, preténdese potenciar no alumnado a capacidade comunicativa, o contraste de ideas e o pensamento crítico, fomentar a aprendizaxe autónoma e o traballo cooperativo e mais integrar o labor académico no noso contexto social e cultural.</p>			

Study programme competences	
Code	Study programme competences
A1	Coñecer e aplicar os métodos e as técnicas de análise lingüística e literaria.
A2	Saber analizar e comentar textos e discursos literarios e non literarios utilizando apropiadamente as técnicas de análise textual.
A4	Ter un dominio instrumental avanzado oral e escrito da lingua galega.
A9	Elaborar textos orais e escritos de diferente tipo en lingua galega, española e inglesa.
A11	Ter capacidade para avaliar, analizar e sintetizar criticamente información especializada.
A15	Ser capaz de aplicar os coñecementos lingüísticos e literarios á práctica.
A21	Dominar a gramática da lingua galega.
A23	Coñecer a situación sociolingüística da lingua galega.
A25	Coñecer a variación lingüística da lingua galega.
B1	Utilizar os recursos bibliográficos, as bases de datos e as ferramentas de busca de información.
B3	Adquirir capacidade de autoformación.
B4	Ser capaz de comunicarse de maneira efectiva en calquera contorno.
B5	Relacionar os coñecementos cos doutras áreas e disciplinas.
B6	Ter capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva.
B7	Ter capacidade de análise e síntese, de valorar criticamente o coñecemento e de exercer o pensamento crítico.
B8	Apreciar a diversidade.
B9	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.
B10	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán/á e profesional.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.

Learning outcomes	
Learning outcomes	Study programme competences

Saber analizar e comentar textos e discursos literarios e non literarios utilizando apropiadamente as técnicas de análise textual.	A2		
Dominar a comunicación oral e escrita en lingua galega nun nivel avanzado.	A1 A4	B4	
Dominar a gramática da lingua galega.	A21		
Coñecer a situación sociolingüística da lingua galega.	A23		
Coñecer a variación lingüística da lingua galega.	A25		
Adquirir capacidade de autoformación.	B3		
Ser capaz de comunicarse de maneira efectiva en calquera contorno.	B4		
Ter capacidade de análise e síntese, de valorar criticamente o coñecemento e de exercer o pensamento crítico.	B7		
Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.	B9		
Ter capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva.	B6		
Elaborar textos orais e escritos de diferente tipo en lingua galega, española e inglesa.	A2 A9		
Ter capacidade para avaliar, analizar e sintetizar criticamente información especializada.	A11		
Ser capaz de aplicar os coñecementos lingüísticos e literarios á práctica.	A15		
Dominar a comunicación oral e escrita en lingua galega nun nivel avanzado.		C4	
Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.	A11		
Utilizar os recursos bibliográficos, as bases de datos e as ferramentas de busca de información.	B1		
Relacionar os coñecementos cos doutras áreas e disciplinas.	B5		
Apreciar a diversidade.	B8		
Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán/á e profesional.	B10		
Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.		C2	
Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.		C4	
Coñecer e aplicar os métodos e as técnicas de análise lingüística e literaria.	A1		

Contents

Topic	Sub-topic
1. Caracterización da lingua galega	1.1. Posición do sistema lingüístico galego-portugués no contexto dos idiomas románicos
2. Aproximación sociolingüística	2.1. Diversidade lingüística e plurilingüismo. A perspectiva ecolingüística 2.2. Conflito lingüístico e diglosia 2.3. O galego como lingua minorizada 2.4. Actitudes e preconceptos a respecto das linguas e do galego
3. Principais particularidades da lingua escrita	3.1. Cuestións ortográficas e ortotipográficas 3.2. Cuestións fonético-fonolóxicas 3.3. Cuestións morfosintácticas 3.4. Cuestións léxico-semánticas
4. Principais particularidades da lingua oral con repercusións na lingua escrita	4.1. Dialectalismos 4.2. Vulgarismos 4.3. Españolismos 4.4. Pseudogaleguismos 4.5. Enxebrismos 4.6. Outros desvíos lingüísticos

5. Métodos de análise e técnicas de elaboración de textos orais e escritos	5.1. Estruturas textuais 5.2. Tipoloxías e xéneros textuais
--	--

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Guest lecture / keynote speech	A1 A11 B4 B5 B7 B9 B10 C4	26	10	36
Workbook	A2 A4 A11 A15 B1 B3 B7 C2	0	10	10
Workshop	A1 A2 A4 A9 A11 A15 B1 B3 B4 B5 B7 B8	30	16	46
Supervised projects	A1 A2 A4 A9 A11 A15 B1 B3 B4 B5 B6 B7 B8	0	30	30
Oral presentation	A4 A9 A11 A15 B3 B4 B7 B8	4	2	6
Mixed objective/subjective test	A1 A2 A4 A9 A11 A15 A21 A23 A25 B1 B4 B5 B6 B7	0	18	18
Personalized attention		4	0	4

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Guest lecture / keynote speech	As sesións maxistrais consistirán en aulas fundamentalmente expositivas á volta dos contidos básicos da materia, unhas aulas en que se utilizarán diversos textos de carácter teórico-práctico seleccionados específicamente para facilitar a análise e a comprensión dos contidos. Alén disto, nestas sesións coordinaranse actividades individuais ou grupais, resolveranse as dúbidas a respecto dos contidos propostos e achegarase bibliografía específica para cada tema.
Workbook	O estudiantado deberá realizar, fóra da aula, lecturas puntuais obligatorias para poder levar a cabo certas actividades propostas (exercicios, debates, comentarios etc.) e atinxir unha boa calidade lingüística.
Workshop	Nas sesións de grupo intermedio, co apoio do profesorado da materia, realizaranse diversas actividades prácticas sobre temas concretos do temario para asentar os coñecementos adquiridos nas aulas maxistrais. A combinación de diferentes modalidades formativas de carácter práctico (exercicio estrutural, estudio de casos e solución de problemas, análise e corrección de documentos orais e escritos, redacción, debate, traballo en grupo etc.) permitirá ao alumnado desenvolver eficazmente tarefas relacionadas cos contidos da materia.
Supervised projects	Como complemento das actividades presenciais, o profesorado solicitará un traballo tutelado en grupo que os/as estudiantes deberán realizar en horas non presenciais e entregar nas datas marcadas.
Oral presentation	Nas últimas semanas do cuadri mestre, o alumnado terá que desenvolver unha proba oral a partir das instrucións facilitadas previamente polo / pola docente.
Mixed objective/subjective test	Realizarase unha proba mixta (teórico-práctica) de carácter escrito en que se deberán mostrar os coñecementos e as competencias adquiridas na materia.

Personalized attention	
Methodologies	Description

Supervised projects	O profesorado intentará darlle ao alumnado unha atención personalizada, polo que estará dispoñible no horario de atendimento e a través do correo electrónico a fin de resolver dúbidas e de pautar o seguimento daquelas metodoloxías que o requirieren.
Workshop	
Oral presentation	
Mixed objective/subjective test	Alén disto, ao longo do curso establecerase un calendario de tutorías obligatorias para o alumnado coa materia pendente ou con dispensa académica co obxectivo de organizarmos o traballo dunha maneira máis efectiva.

Assessment				
Methodologies	Competencies	Description	Qualification	
Supervised projects	A1 A2 A4 A9 A11 A15 B1 B3 B4 B5 B6 B7 B8	No traballo tutelado, de carácter grupal, avaliaranse a corrección lingüística, a adecuación, coherencia e cohesión textuais, a competencia comunicativa escrita etc.	35	
Oral presentation	A4 A9 A11 A15 B3 B4 B7 B8	Na presentación oral avaliarase a competencia comunicativa (comprensión, expresión e interacción orais) do alumnado, así como a correcta ejecución das tarefas propostas.	15	
Mixed objective/subjective test	A1 A2 A4 A9 A11 A15 A21 A23 A25 B1 B4 B5 B6 B7	Na proba mixta (teórico-práctica), de carácter escrito, testaranse os contidos e as competencias adquiridas na materia (nomeadamente a competencia gramatical e a competencia comunicativa na escrita).	50	

Assessment comments

OBSERVACIÓNES

XERAIS

1.1. Para

superar a materia, o alumnado deberá conseguir unha cualificación igual ou superior a 5 puntos sobre 10 tanto na PROBA MIXTA ESCRITA como na PRESENTACIÓN ORAL

Alén disto, na proba mixta escrita deberá obter como mínimo 5 puntos sobre 10

para poder sumar os restantes elementos de avaliación.

1.2. Tanto

as actividades como as probas deberán cumplir unhas exixencias mínimas de corrección lingüística (ortografía, puntuación, concordancia sintáctica, ausencia de reiteracións, precisión léxica, rexistro formal?); no caso de deficiencias lingüístico-expresivas, estas poderán ser penalizadas na cualificación, segundo o documento "Exixencias mínimas de corrección lingüística" (aprobado pola Sección de Galego-Portugués o 6/7/2018 e pendurado no campus virtual).

1.3. O TRABALLO

TUTELADO entregarase na aula, en papel, nos días fixados polo profesorado. Aplicarase unha penalización do 25 % sobre a cualificación final desta actividade se for entregada fóra de prazo sen causa xustificada.

1.4. Os / As

alumnos/as que non superaren a materia na 1.ª oportunidade (xaneiro) poderán recuperala parcial ou totalmente na 2.ª oportunidade (xullo) segundo as normas detalladas na epígrafe seguinte.

1.5. Os

traballo presentados polo alumnado poderán ser incorporados ao Turnitin, ferramenta para a detección do plaxio (mesmo de traballo previamente presentados nesta ou noutras universidades polo/a estudiante).

1.6. En calquera actividade avaliábel a falta de

honradez académica levará consigo a cualificación de 0 na oportunidade en que se producir, ao abeiro das "Normas de avaliación, revisión e reclamación das cualificacións dos estudos de grao e mestrado universitario".

1.7. A materia poderá ser adaptada aos/as estudiantes que

precisaren da adopción de medidas encamiñadas ao apoio á diversidade (física, visual, auditiva, cognitiva, de aprendizaxe ou relacionada coa saúde mental).

De ser o caso, os/as alumnos/as deberán contactar cos servizos dispoñíveis na

UDC / no centro: nos prazos oficiais estipulados de maneira previa a cada cuadri mestre académico, coa Unidade de Atención á Diversidade (<https://www.udc.es/cufie/ADI/apoioalumnado/>); ou, no seu defecto,

coa titora ADI da Facultade de Filoloxía (pat.filoloxia@udc.gal).

2. CUALIFICACIÓN

FINAL na 2.ª OPORTUNIDADE (xullo)

2.1. Os / As

estudiantes que suspenderen a PROBA MIXTA ESCRITA deberán fazer outra proba do mesmo tipo que a da 1.ª oportunidade na data, hora e lugar establecidos no calendario oficial de exames da Facultade para a 2.ª oportunidade. Esta proba suporá igualmente o 50 % da cualificación final e será preciso obter 5 puntos sobre 10 nela para aprobar a materia.

2.2. Os / As

estudiantes que non atinxiren a puntuación mínima na PRESENTACIÓN ORAL (con 5 puntos sobre 10), que supón o 15 % da cualificación final, terán que defendela

de novo na 2.ª oportunidade. Esta proba oral realizarase a seguir á proba mixta escrita da 2.ª oportunidade.

3.

CUALIFICACIÓN DE NON PRESENTADO/A

3.1. En cada

oportunidade de avaliación o / a alumno/a recibirá a cualificación de NON PRESENTADO/A (NP) se non realizar a proba mixta escrita e, alén disto, se o número de actividades avaliábeis entregadas for inferior ao 50 %.

4. ALUMNADO

A TEMPO PARCIAL E CON DISPENSA ACADÉMICA

4.1. O

alumnado matriculado a tempo parcial e con dispensa académica recoñecida deberá pórse en contacto co profesorado da materia no inicio do curso e asistir ás titorías obligatorias para planificar, en cada situación concreta, os axustes necesarios na avaliación no tocante ás actividades presenciais (que serán substituídas por outras non presenciais equivalentes).

5.

CONVOCATORIA DE DECEMBRO

O alumnado

que se presente á convocatoria de decembro será avaliado da seguinte maneira:
proba mixta (50 %), presentación oral (15 %) e traballo tutelado (35 %).

Basic

- Sanmartín Rei, Goretti (coord.) (2012). Sobre a calidade da nosa lingua. A Coruña: Servizo de Publicacións da Universidade da Coruña
  - Freixeiro Mato, Xosé Ramón (2013). Estilística da lingua galega. Vigo: Xerais
  - Freixeiro Mato, Xosé Ramón (1998-2002). Gramática da lingua galega. Vigo: A Nosa Terra
  - Álvarez Blanco, Rosario / Xove, Xosé (2002). Gramática da lingua galega. Vigo: Xerais
  - López Viñas, Xoán / Lourenço Módia, Cilha / Moreira Leirado, Marisa (2011). Gramática práctica da lingua galega. Comunicación e expresión. A Coruña: Baía Edicións
  - Muñoz Saá, Begoña / Sarmiento Macías, María Xesús / Alonso Pintos, Serafín (2004). Claro e seguido 1. Comprensión oral. Vigo: Xerais
  - Comissom Lingüística da Associaçom Galega da Língua (2012). O modelo lexical galego. Santiago de Compostela: Através Editora
  - Freixeiro Mato, Xosé Ramón (2009). Lingua de calidade. Vigo: Xerais
  - Sanmartín Rei, Goretti (coord.) (2012). Criterios para o uso da lingua. A Coruña: Servizo de Publicacións da Universidade da Coruña
  - García Ares, Maricarme / Alonso Alonso, Alexandre (2010). Manual básico de documentación administrativa e xurídica. Santiago de Compostela: Secretaría Xeral de Política Lingüística
  - Regueira, Xosé Luís (2010). Dicionario de pronuncia da lingua galega. A Coruña: Real Academia Galega
  - Real Academia Galega / Instituto da Lingua Galega (2012). Normas ortográficas e morfolóxicas da lingua galega. A Coruña: Real Academia Galega
  - Muñoz Saá, Begoña / Sarmiento Macías, María Xesús / Alonso Pintos, Serafín (2004). Claro e seguido 4. Expresión escrita. Vigo: Xerais
  - Muñoz Saá, Begoña / Sarmiento Macías, María Xesús / Alonso Pintos, Serafín (2004). Claro e seguido 3. Comprensión escrita. Vigo: Xerais
  - Muñoz Saá, Begoña / Sarmiento Macías, María Xesús / Alonso Pintos, Serafín (2004). Claro e seguido 2. Expresión oral. Vigo: Xerais
  - González Rei, Begoña (2004). Ortografía da lingua galega. A Coruña: Galinova
  - Méndez Álvarez, María Xesús (2007). Ortografía da lingua galega: descripción, regras e ditados. Vigo: Xerais
  - Hermida, Avelino (2006). Manual de conjugación verbal da lingua galega. Vigo: Galaxia / Edicións do Cumio
  - Hermida Gulías, Carme (2004). Gramática práctica (Morfosintaxe). Santiago de Compostela: Sotelo Blanco
  - Callón, Carlos (2022). O libro negro da lingua galega. Vigo: Xerais
  - Ramallo, Fernando (coord.) (2021). A lingua en 2050. Vigo: Catro Ventos Editora
- Dicionarios e bancos de datos
- Banco de Termos Galegos Recomendados (TERGAL):
<http://www.cirp.gal/pls/bal2/f?p=TERGAL:1:901460531776991748bUSCatermos>:
- <https://aplicaciones.usc.es/buscatermos/publica/index.htm>Corpus de Referencia do Galego Actual (CORGA):
<http://corpus.cirp.es/corga/>Corpus Lingüístico da Universidade de Vigo (CLUVI): http://sli.uvigo.es/CLUVI/Dicionario_da_Real_Academia_Galega: <http://academia.gal/dicionario>Dicionario de Pronuncia da Lingua Galega:
<http://ilg.usc.es/pronuncia/>Dicionario de Sinónimos do Galego: <http://sli.uvigo.es/sinonimos/>Dicionario Digalego:
<https://digalego.xunta.gal/digalego/Html/index.php>Dicionário Electrónico Estraviz: <http://www.estraviz.org/Neoteca>(Banco de Datos de Neoloxismos da Universidade de Vigo): <http://sli.uvigo.es/NEO/>Portal das palabras:
<http://portaldaspalabras.gal/Tesouro> Informatizado da Lingua Galega (TILG): <http://ilg.usc.es/TILG>Tesouro do Léxico Patrimonial Galego e Portugués: <http://ilg.usc.es/Tesouro/gl>Vocabulario Ortográfico da Lingua Galega (VOLGA):
<http://academia.gal/recursos-volg#http://academia.gal/Volga/?Lingua de calidade>Criterios para o uso da lingua:
http://www.udc.es/export/sites/udc/snl/_galeria_down/documentospdf/Libro_Criterios_lingua.pdfSobre a calidade da nosa lingua:
http://www.udc.es/export/sites/udc/snl/_galeria_down/documentospdf/Libro_Calidade_Lingua.pdfLinguaxe administrativaManual de documentos administrativos do SNL da UDC:
http://www.udc.es/snl/publicaciones/documentacion_administrativa/Manuais_de_linguaxe_xuridico-administrativa_da_Xunta_de_Galicia:
- http://www.lingua.gal/recursos/para-aprender-o-galego/_/aprendelo/contido_0119/novos-manuais-linguaxe-xuridica-administrativaTradutores_e_correctoresGolfiño:

UNIVERSIDADE DA CORUÑA

https://wiki.mancomun.gal/index.php/Golfi%C3%b1o._Corrector_gramatical_para_OpenOffice.orgOpentrad:
<http://www.opentrad.com/gl/inicioOrtogonal>: <http://sli.uvigo.es/corrector/Traducindote>: <http://www.traducindote.com/>

Complementary

Proporcionarase bibliografía complementaria e específica por temas.

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

Other comments

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.